

Такий особистісний підхід до кожного студента мотивує його самостійність у прийнятті рішень і примушує глибше проаналізувати причини досягнення бажаного результату. Майбутній юрист не повинен боятися прийняття та реалізації самостійних рішень, але завжди слід пам'ятати, що від його рішення у більшості випадків залежить доля людей.

Такі ж професійні якості та творчу активність у студентів розвивають і інші зазначені елементи особистісного підходу: факультативні курси, практична діяльність, використання методів аналогій і порівняння з іншими країнами.

Кожний з цих елементів має свої особливості, але в одному вони єдині – в сприянні розвитку особистості з високими професійними та діловими якостями майбутніх юристів.

Отже, наведений нами підхід не є, безумовно, єдиним і вичерпним. Кожний викладач може використовувати різні методи та підходи для досягнення єдиної мети – забезпечення якості освіти. Але саме особистісний підхід до студентів, на наш погляд, є головною складовою студенто-центрованого навчання та виступає запорукою високої якості освіти майбутніх юристів.

*Пасєнко Т.В., д.е.н.,
доцент, професор кафедри фінансів*

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЗРОСТАННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ФІНАНСОВОЇ ОСВІТИ

Забезпечення якості вищої освіти є одним з головних пріоритетів розвитку сучасного суспільства. Радикальні зміни, які зачепили українське суспільство на початку 90-х рр. тривають і сьогодні, не минули вони і сферу вищої освіти, особливо фінансової. Початок 90-х рр. минулого століття ознаменувався безпрецедентною економічною кризою, яка відобразилася і на подальшому розвитку освіти. У той період відбувався бурхливий розвиток малого і середнього бізнесу, який формував попит на фінансистів для цієї сфери. Необхідність розвитку фінансового сектору стала підґрунтям для формування попиту на фахівців з фінансів для фінансових корпорацій. На той час здобуття кваліфікації фінансиста давало можливість знайти роботу, тому багато фахівців технічних і гуманітарних спеціальностей приймали рішення про зміну професії на користь фахівця з фінансів. Внаслідок цього сформувався потужний попит на освітні послуги у сфері фінансів. Як результат, вищу фінансову освіту стало можливо здобути не тільки у профільних вишах, але і таких, які не мали відношення до економічного фаху, а також у численній мережі приватних вищих закладах освіти, де якість підготовки фахівців була сумнівною. Фактично сформувалася ціла індустрія з виробництва дипломів фахівців-фінансистів, що наразі негативно позначається як на іміджі самих фахівців, так і на закладах, які їх готують.

Якість вищої фінансової освіти стала наріжним каменем сучасної парадигми реформування освіти в Україні. Слід зауважити, що забезпечення якості вищої фінансової освіти передбачає не тільки утримування певних щаблів у вітчизняних і зарубіжних рейтингах, але й створення інституціонального середовища для підготовки творчої особистості, яка матиме не тільки високий рівень професійних компетентностей, але і постійне прагнення до самовдосконалення і саморозвитку.

Інституціональне середовище якості вищої фінансової освіти є сукупністю основоположних юридичних, економічних і соціальних правил, які визначають рамки людської поведінки і утворюють базис для підготовки фахівця-фінансиста. Принципами формування інституціонального середовища мають стати:

1. Прозорість, яка забезпечує передбачуваність процесів забезпечення якості вищої фінансової освіти. Дотримання цього принципу відбувається на основі взаємодії юридичних та економічних інститутів, у результаті чого формується ефективна (направлена на підняття престижу вищої фінансової освіти) і прозора система фінансового забезпечення освіти.

2. Об'єктивність, що передбачає незаангажованість системи вищої фінансової освіти. Досягнення принципу об'єктивності передбачає забезпечення формування запитів на якість вищої фінансової освіти знизу (від роботодавців), а не згори (від Міністерства освіти і науки України). Також об'єктивність передбачає ліквідацію корупційної складової у процесі підготовки студентів, а для цього треба мінімізувати фінансовий тиск на викладачів (що реалізується через гідну заробітну плату, достойні умови праці та високі вимоги до професіоналізму та самовдосконалення), а також відійти від постулату домінування кількості студентів над їх якістю.

3. Інтегрованість, яка забезпечується впізнаваністю навчального закладу, який здійснює підготовку фахівців-фінансистів, його інтернаціоналізацією (через мобільність студентів і кадрів), впливовістю (що реалізується через нарощування авторитету у випускників і роботодавців).

Розбудова інституціонального середовища на зазначених принципах стане основою зростання якості вищої фінансової освіти в Україні.